

Karl Andreas Moen
Hovsheradveien 22
4460 Moi

Høringssvar til Utkast til lov om tros- og livssynssamfunn.

I det følgende vil jeg bruke min egen menighet som eksempel for å konkretisere de punktene jeg vil kommentere.

Pinsemenigheten Sion, 4460 Moi, ligger i Lund kommune i Rogaland. Menigheten ble dannet som en dissentermenighet i 1942. Da Lov om trdomssamfunn og ymist anna kom i 1969 ble menigheten registrert som eget trossamfunn etter denne loven. Menigheten har nå litt over 300 medlemmer.

Dersom utkastets § 3 og § 4 skulle bli vedtatt, vil Pinsemenigheten Sion, med antallskravet som settes der, falle utenfor registreringskriteriene og dermed også utenfor mulighet for tilskudd og miste vigselfretten.

De enkelte pinsemenighetene i Norge er registrert som separate trossamfunn med full lokal styring. Da Lov om trdomssamfunn og ymist anna kom i 1969, ble det vurdert om en skulle danne en sentral overbygning som for eksempel skulle administrere tilskuddsordningen. Dette ble avvist av landets pinsemenigheter, og hver menighet kunne bli registrert som eget trossamfunn. Jeg mener det er uheldig at staten nå skal gå inn og ødelegge den menighetsstrukturen, uten felles sentral administrasjon, som pinsemenighetene i Norge har utviklet og funnet tjenlig i de siste 100 år. Er det ikke en berikelse at vi har flere modeller for oppbyggingen av menighetsstruktur i Norge?

I høringsdokumentet vektlegges ønsket om forenkling av det offentlige administrasjon av tilskuddsordningen ved å redusere antall trossamfunn. Samtidig foreslås det at likeartede samfunn kan danne en felles overbygning for å bli store nok til å bli registrert. Men det vil eventuelt bare flytte denne administrasjonsbiten over til en ny administrativ enhet som trossamfunnene selv må bygge opp. Er en slik offentlig tvang til organisasjonsform så viktig at de små trossamfunnene som fortsatt ønsker å motta sin rettmessige del av medlemmenes «kirkeskatt», må oppgi noe av sin egenart?

Angående medlemstallet på 500, vil jeg også se det fra en annen vinkel. Vår menighet på litt over 300 medlemmer arbeider i Lund kommune som har ca. 3200 innbyggere. Det er omtrent 10 % av bygdas befolkning. Det vil ikke være rett å sette nye kriterier som utelukker vår menighet med vår egenart fra å være med blant registrerte trossamfunn i bygda.

En viktig grunn til å fortsatt kunne være et registrert trossamfunn er selvfølgelig retten til å kreve tilskudd. Selv om tilskuddet bare er omtrent 12 - 15 % av menighetens budsjett, er det likevel en vesentlig inntektspost. Men jeg vil sette dette stats- og kommunetilskuddet inn i et historisk perspektiv.

Før Lov om trdomssamfunn og ymist anna kom, var der allerede under dissenterloven etablert et system der medlemmer i andre menigheter ikke skulle betale skatt som gikk til Den norske kirke som de ikke var medlem av. Den menigheten de tilhørte kunne levere navneliste til ligningskontoret og få overført disse medlemmenes «kirkeskatt» til sin menighet.

Så kom den nye loven i 1969. Da ble de forskjellige trossamfunn formelt økonomisk likestilt i og med at medlemmenes «kirkeskatt» kunne betales til trossamfunnet som stats- og kommunetilskudd. Men i praksis ble dette tilskuddet bare en liten del av det som trengtes for å drive en liten menighet.

Nå er altså en ny lov på trappene. Skal da reglene formuleres slik at de små trossamfunnene igjen mister denne formen for likestilling?

Der er i dag kanskje liten forståelse for at tilskuddet som utbetales til trossamfunnene egentlig er medlemmenes «kirkeskatt» som på denne måten går til det trossamfunnet de tilhører. Ja vi ser faktisk gjentatte eksempler på at enkelte politikere går ut i media og har en enkel løsning når de ser noe i et trossamfunn som de ikke liker: «Ta fra dem tilskuddet».

Jeg har opplevd å være en dissenter fordi min menighet hadde en lære som avvek fra den offisielle «statsreligion» i Norge. Så kom den nye loven, og jeg var medlem i en menighet som var et offentlig godkjent trossamfunn. Dersom den nye lovens krav til medlemstall blir vedtatt, blir jeg igjen en «dissenter» som ikke passer inn i det offisielle kirkelandskapet.

Hva er egentlig hensikten med den nye loven?

- Er det å la det religiøse mangfold vi har i Norge få gode arbeidsvilkår innenfor den nye lovens rammer?
- Eller er det ønsket om en sterkere og enklere kontroll fra myndighetenes side, slik det nevnes i høringen, som er så viktig at mange små trossamfunn som fungerer i dag settes utenfor eller eventuelt tvinges inn i nye organisasjonsformer?
- Og når det gjelder den økonomiske siden av dette: Ikke glem hva det egentlig dreier seg om. Tilskuddet er ikke en gave fra staten, men en kanalisering av medlemmenes «kirkeskatt» over skatteseddelen til den menighet eller det trossamfunn de tilhører.
- Blir prinsippene om likebehandling og det å unngå diskriminering tilstrekkelig ivaretatt i lovens foreslåtte krav om medlemstall?

Tilleggsmerknad: Aldersgrensen på 15 år for tellende medlemskap virker unaturlig. I min menighet hører alle aldersklasser naturlig med fra fødsel til død.

Moi, oktober 2017.
Karl Andreas Moen

Karl Andreas Moen
Hovsheradveien 22
4460 Moi

Høringssvar – kort - til Utkast til lov om tros- og livssynssamfunn.

Innspill angående grensen på 500 medlemmer for å få tilskudd:

I Norge finansierer flertallet av befolkningen sitt trossamfunn, Den norske kirke, over skatteseddelen. Det kan ikke være rett at et mindretall, det vil si medlemmer i noen små trossamfunn, skal fratas den samme muligheten overfor sitt trossamfunn. Det vil i så fall bli å «ta fra de små og gi til de store» siden alle betaler sin del av «kirkeskatten» uavhengig av trostilhørighet.

Moi, 3/11 2017.

Karl Andreas Moen